

Nr. 17-157 S 118 Örfirisey RE 4**Vélarvana og dregin til hafnar**

Skipaskr.nr. 2170
Útgerð: HB Grandi hf
Smíðaður: Noregi 1988, stál
Stærð: 940,2 brl. 1845 bt.
Mesta lengd: 65,47 m Skráð lengd: 57,67 m
Breidd: 12,8 m Dýpt: 8 m
Vél: Wichmann 3000 kW 1988
Fjöldi skipverja: 27

Örfirisey©Hilmar Snorrason

Gögn:
Gögn RNSA

Lokaskýrsla afgreidd á fundi 28. september 2018 af Inga Tryggvasyni, Hilmari Snorrasyni, Pálma K. Jónssyni og Hirti Emilssyni

Tilgangur þessarar skýrslu er ekki að skipta sök eða ábyrgð og skal henni ekki beitt sem sönnunargagn í opinberu máli.

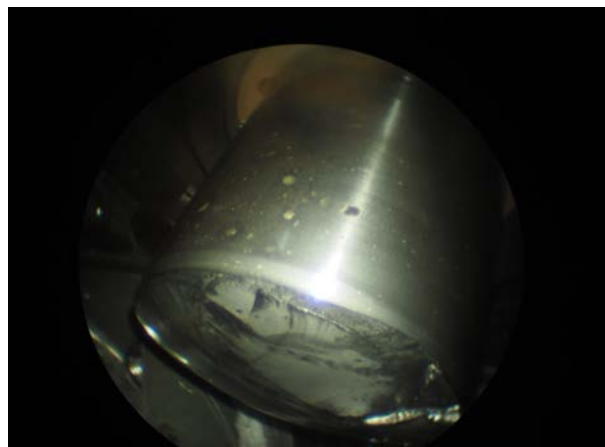
Atvikalýsing:

Þann 27. október 2017 var frystitogarinn Örfirisey RE 4 á togveiðum í Barentshafi. Veður: A 15-20 m/s.

Á veiðunum kom upp bilun í skrúfubúnaði og skipið varð vélarvana. Olúskipið Norsel dró Örfirisey til hafnar í Båtsfjord í norður Noregi. Eftir skoðun í Båtsfjord var skipið dregið til Harstad af dráttarbátnum Polar Tug og fór það þar í þurrkví.

Við rannsókn kom fram:

- að 26. október kl. 10:05 þegar skipið var á siglingu féll snúningur aðalvélar vegna álags og mikið högg fannst um skipið. Stjórnun aðalvélar var þá tekin niður í vél og minnkaður snúningur niður í 440 sn/mín, skrúfunni slegið út og keyrð upp aftur. Eftir það virtist allt eðlilegt;
- að næsta dag kl. 01:30 drapst á aðalvélinni vegna yfirálags og fylgdi því mikið högg;
- að við skoðun kom í ljós að skiptir og skiptiteinn fyrir skrúfubúnað unnu

Myndin sýnir brotinn skiptiteinn

- eðlilega og að bilunin væri í skrófuhaus;
- að hæðarhylki fyrir innra þétti skrófuöxuls hafði tæmst af olíu. Þegar bætt var á það olíu tæmdist það aftur;
  - að við bryggju var kafað við skrófuna og þegar skiptiteinninn var færður til voru skrófublöðin aðeins í áfram stöðu en gengu ekki til baka;
  - að skiptiteinninn var í sundur (brotinn) í skrófuhaus fyrir framan greiðuna sem breytti stigningu skrófublaðanna;
  - að skrófublöðin voru vigtuð og reyndist 13 kg munur á milli þyngsta og léttasta blaðsins. Auk þess var stigning á einu skrófublaði 15% út úr stigningu en flokkunarfélagið leyfði skekkju upp að 3%;
  - að smíðaður var nýr skiptiteinn og skrófublöðin lagfærð;
  - að viðgerðin á skrófubúnaði skipsins tók tíu vikur.

Nefndarálit:

Orsök bilunarinnar var sú að skiptiteinn brotnaði.